

макроекономічну стабільність. З огляду на це, у багатьох країнах існують бюджетні правила чи обмеження як однорічні, так і в середньо- та довгострокових стратегіях урядів.

За режиму жорстко фіксованого валютного курсу типу "валютного бюро" емісія національної валюти проводиться виключно замість іноземної валюти. У цьому випадку фіскальна політика є єдиним важелем макроекономічного регулювання, і уряд змушений, не маючи "підтримки" центрального банку, проводити виважену фіскальну політику та визначати дефіцит бюджету з урахуванням ринкових умов.

Для України доцільним є перехід від координації грошово-кредитної і фіскальної політики у короткостроковому періоді до закріплення принципів, які на тривалій період визначають скоординовані основні параметри грошово-кредитної і фіскальної політики. У межах узгодження довгострокових цілей необхідним є чітке визначення однієї мети грошово-кредитної політики України.

Окрім цього, більш гнучкою і ефективною грошово-кредитна політика буде за умови розвинутого фінансового ринку, зокрема, ринку державних цінних паперів. З іншого боку, розвинутий ринок ОВДП разом із зростанням довіри до державної політики є засобом скорочення обмежень для фінансування дефіциту бюджету.

*К.П. Побоча, ст. викладач, Національний університет
Державної податкової служби України*

СУЧАСНІ НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

Розвиток банківської системи в Україні потребує зміцнення та стабілізації діяльності кожної банківської установи. Основним видом діяльності будь-якого банку є здійснення кредитних операцій, а вони, як відомо, є найбільш ризикованими. В управлінні кредитною діяльністю банківських установ дуже важливо вміти своєчасно і точно здійснити оцінку ризику кредитної операції, вчасно відреагувати на негативні зміни та запровадити запобіжні заходи щодо уникнення кредитного ризику у цілому чи його мінімізації. Саме тому необхідно для ефективної і стабільної роботи банків нашої країни звернути увагу на удосконалення існуючих чи запровадження нових, більш ефективних, методик і систем оцінки кредитних ризиків.

Кожен банк самостійно вирішує, яким чином йому побудувати систему проведення аналізу і оцінки кредитного ризику. Великі банківські установи мають більше можливостей та засобів для впровадження нових, ефективних, розроблених за кордоном систем, адапту-

ючи їх до умов вітчизняного внутрішнього ринку, але середні і малі банки мають самі створювати програми управління ризиками. Для розробки та впровадження нових систем оцінки ризиків доцільно було б створити програму базу отримання і обробки інформації усіх кредитних, локальних та бухгалтерських систем таким чином, щоб вони відображали ринковий, кредитний і операційний ризики на рівні банківської системи у цілому. В Україні на сьогоднішній день такі умови досить складно виконати, але у перспективі при їх запровадженні значно буде удосконалена робота з оцінки ризиків в банківських установах.

У здійсненні оцінки кредитного ризику неабияку роль відіграє зібрана інформація про позичальника. Саме тому важливу роль у покращенні проведення аналізу і оцінки кредитних ризиків в Україні відіграє удосконалення і покращення Єдиної інформаційної системи "Реєстр позичальників", створеної Національним банком України. Чим більш повна і детальна інформація про позичальника буде висвітлена у реєстрі, тим швидше і легше буде оцінити ризикованість кредитної операції і прийняти рішення про видачу кредиту.

Аналітики вітчизняних банківських установ все частіше почали звертати свою увагу на зарубіжний досвід проведення оцінки кредитних ризиків. У високорозвинутих країнах останнім часом широко застосовують методику кредитного рейтингу як сукупності встановлених параметрів оцінки кредитоспроможності позичальника. В банках Англії проводиться оцінка потенційного ризику неплатежу за кредит по методиках PARSEL та CAMPARI, а американські банківські установи використовують методику, яка називається "Правило п'яти сі". Як перекоонує практика, використання даних методик дозволяє зарубіжним банківським установам організувати кредитний процес таким чином, щоб якість кредитного портфеля була найкраща. Також при оцінці кредитних ризиків зарубіжні банківські установи запроваджують кредитний класифікатор, за допомогою якого можна ефективно контролювати якість кредитного портфеля і прогнозувати зниження активів від непогашених кредитів. Але в Україні факторів кредитного ризику значно більше ніж в розвинутих країнах. Вітчизняним банківським установам необхідна розробка своїх методик на основі зарубіжного досвіду, які враховуватимуть особливості вітчизняного банківського сектора економіки і сприятимуть удосконаленню діяльності у сфері кредитування.